NEDERLANDSE PLANTENZIEKTENKUNDIGE VERENIGING

TIJDSCHRIFT OVER PLANTENZIEKTEN

ONDER REDACTIE VAN
Mej. H. L. G. DE BRUYN
Dr. J. A. A. M. H. GOOSSENS
Ir. P. HUS
Prof. Dr. A. J. P. OORT
Mej. F. QUAK
Dr. J. P. H. VAN DER WANT
EN
Dr. H. J. DE FLUITER
Secretaris

62e JAARGANG

LIDMAATSCHAP NED. PLANTENZIEKTENKUNDIGE VERENIGING
Nederland, Indonesië, Suriname, de Antillen en België f 7,50
Buitenland (behalve België) f 8,50
Leden ontvangen het tijdschrift gratis
ABONNEMENT Tijdschrift f10,– resp. f13,50
Penningmeester Dr P. A. VAN DER LAAN
Laboratorium voor Phytopathologie, WAGENINGEN
Betalingen op Postrekening 346310, ten name van:
Penningmeester Nederlandse Plantenziektenkundige Vereniging, Wageningen

GEDRUKT BIJ H. VEENMAN & ZONEN – WAGENINGEN 1956

INHOUD

IN MEMORIAM

J. J. Fransen 217

HOOFDARTIKELEN EN KORTE MEDEDELINGEN

Blz.

Atkinson, J. D. – Unusual features of some New Zealand fruit tree viruses 39

Baumann, G. – Die „Stecklenberger Krankheit", eine bisher nicht beobachtete Viruskrankheit der Sauerkirsche 51

Bergman, B. H. H. – Het mozaïek I en de heksenbezemziekte van de aardnoot (Arachis hypogaea L.) in West-Java en hun vector, de jasside Orosius argentatus (Evans). *With a summary: Mosaic I and witches' broom disease of the groundnut (Arachis hypogaea) in West-Java and its vector, Orosius argentatus* 291

Blumer, S. – The present aspect of fruit tree virus diseases in Switzerland 67

Bolay, A. – Observation en Hollande de la forme parfaite du champignon Gloeosporium perennans Zeller et Childs. *Met een samenvatting: Waarnemingen over het voorkomen van de perfecte vorm van Gloeosporium perennans Zeller et Childs in Nederland. With a summary: Observations on the occurrence of the perfect stage of Gloeosporium perennans Zeller and Childs in the Netherlands* 322

Ciferri, R. – Recent progress in fruit tree virus research in Italy 69

Gremmen, J. – Een blad- en twijgziekte van populieren veroorzaakt door Venturia tremulae en Venturia populina. *With a summary: Leaf- and twigdisease of poplar and aspen caused by Venturia tremulae and Venturia populina* 236

Grosjean, J. – Jaarlijkse periodiciteit in de parasitaire activiteit van Stereum purpureum. *With a summary: Annual periodicity in the parasitical activity of Stereum purpureum* 226

Hoof, H. A. van – Verschil in reactie van wilde sla ten opzichte van besmetting met het slamozaiekvirus. *With a summary: Differences in reaction of wild lettuces with regard to infection by Lactuca virus 1* 285

Katwijk, W. van – Rough skin of apples 46

Kloosterman, E. G. – De invloed van de bladrolziekte op de opbrengst van de aardappel. *With a summary: The effect of leafroll on the yield of the potato* 157

Kole, A. P. en P. J. J. Philipsen – Over de vatbaarheid van niet-kruisbloemige planten voor het zoösporangium-stadium van Plasmodiophora brassicae Woron. *With a summary: On the susceptibility of non-crucifers to the zoosporangial stage of Plasmodiophora brassicae Woron.* 167

——— Fysiologische specialisatie bij Plasmodiophora brassicae Woron. *With a summary: Physiological specialization of Plasmodiophora brassicae Woron.* 261

Blz.

KORT, J. en J. J. s'JACOB – Een oriënterend onderzoek naar het voorkomen van en de schade veroorzaakt door het havercystenaaltje (Heterodera avenae = H. major) in 1955. *With a summary: Survey of the occurrence of and the damage by the cereal root eelworm (Heterodera avenae = H. major)* in 1955 7

LAAN, P. A. VAN DER – Onderzoekingen over schimmels, die parasiteren op de cyste-inhoud van het aardappelcystenaaltje (Heterodera rostochiensis Wollenw.). *With a summary: Investigations on fungi, predacious on the cyst contents of the potato root eelworm (Heterodera rostochiensis Wollenw.)* 305

MARIS, B. en A. ROZENDAAL – Enkele proeven met stammen van het X- en het aucubabontvirus van de aardappel. *With a summary: Some experiments with strains of virus X and aucuba virus of the potato* 12

MEESTER-MANGER CATS, V. DE – Solanum dulcamara L. (Bitterzoet) als mogelijke bron voor bladrolvirus. *With a summary: Solanum dulcamara L. as a possible source of potato leafroll virus* 171

——— Korte overdrachttijd van bladrolvirus. *With a summary: A short transmission period for leafroll virus* 174

MEIJNEKE, C. A. R. – An indexing-scheme in the Netherlands 83

——— and D. MULDER – Report on the discussion on international European cooperation in fruit tree viruses in Europe 85

MOOI, J. C. – Knolaantasting bij enkele aardappelrassen door Colletotrichum atramentarium. *With a summary: A disease, caused by Colletotrichum atramentarium, in tubers of certain potato varieties* 274

MORVAN, G., J. SOUTY et R. BERNHARD – Observations relatives au dépérissement de l'abricotier en France 59

NOORDAM, D. – Waardplanten en toetsplanten van het ratelvirus van de tabak. *With a summary: Hosts and test plants of tobacco rattle virus* . . 219

NIJVELDT, W. – Phaenologische waarnemingen omtrent de koolgalmug (Contarinia nasturtii Kieff.). *With a summary: Phaenological observations on Contarinia nasturtii Kieff., the swede midge* 209

OOSTENBRINK, M. – Over de invloed van verschillende gewassen op de vermeerdering van en de schade door Pratylenchus pratensis en Pratylenchus penetrans (Vermes, Nematoda), met vermelding van een afwijkend moeheidsverschijnsel bij houtige gewassen. *With a summary: The influence of different crops on the reproduction of and damage by Pratylenchus pratensis and Pratylenchus penetrans (Vermes, Nematoda), with a record of an unidentified sickness in woody perennials* 189

POL, P. H. VAN DE – Field inspection on virus diseases in arboriculture in the Netherlands 79

——— Maatregelen tot wering van de japanse kever (Popillia japonica Newm.). *With a summary: Measures for prevention of the Japanese beetle* 204

POSNETTE, A. F. – The leafroll virus disease of sweet cherry 49

———, C. A. R. MEIJNEKE and D. MULDER – A standard minimum range of indicator varieties for fruit tree viruses in Europe 87

RØNDE KRISTENSEN, H. – Flat limb (Furede Grene) of apple trees . . . 42

SCARAMUZZI, G. – Virus symptoms on almond leaves in southern Italy 64

SEINHORST, J. W. – Kunnen „Kroef"percelen opgespoord worden door grondmonsteronderzoek? *With a summary: Can fields, where onions are liable to be attacked by stem eelworms, be detected by the investigation of soil samples?* 1
——— Biologische rassen van het stengelaaltje Ditylenchus dipsaci (Kühn) Filipjev en hun waardplanten. *With a summary: Biological races of the stem eelworm Ditylenchus dipsaci* (Kühn) *Filipjev and their plant hosts* 179
———, C. H. KLINKENBERG en F. A. VAN DER MEER – Aantasting in frambozen door Pratylenchus penetrans (Cobb.) Sher et Allen. *With a summary: Attack in raspberries by Pratylenchus penetrans (Cobb.) Sher et Allen* 5
SEMAL, J. – A virus of celery related to Cucumis virus 1 st. Chr. Noordam. *Met een samenvatting: Een virus van selderij verwant met Cucumis virus 1 st. Chr. Noordam* 177
STANCOVIC, D. – A new method suggested for breeding fruit trees resistant to virus diseases 76
THIEM, H. – Betrachtungen zur Symptomalogie der obstbaulichen Abbaukrankheiten 72
VAUGHAN, E. K. – A device for the rapid removal of tannins from virus infected plant tissues before extraction of inoculum. *Met een samenvatting: Een methode voor de snelle verwijdering van looistoffen uit viruszieke plantedelen* 266
——— Attempts to transfer Rubus and Fragaria viruses into herbaceous hosts. *Met een samenvatting: Pogingen om virussen van framboos en aardbei op kruidachtige planten over te brengen* 271
VRIE, M. VAN DE – Over de invloed van spintaantasting op de opbrengst en groei van vruchtbomen. *With a summary: The effect of Fruit Tree Red Spider Mite infestation on yield and growth of fruit trees* 243
YOSSIFOVITCH, M. – Une virose grave du prunier en Yougaslavie 56
ZAAG, D. E. VAN DER – Overwintering en epidemiologie van Phytophthora infestans, tevens enige nieuwe bestrijdingsmogelijkheden. *With a summary: Overwintering and epidemiology of Phytophthora infestans, and some new possibilities of control* 89
——— Gele roest op Joncquois tarwe in de jaren 1935–1940. *With a summary: Yellow rust on Joncquois wheat in the years* 1935–1940 258
ZEYLSTRA, H. H. – Papierchromatografie als middel voor de diagnose van de ringvlekkenziekte van zoete kers. Een voorlopige mededeling. *With a summary: Paper chromatography and diagnosis of ring spot disease in sweet cherry. A preliminary report* 325

VOORDRACHTEN

BAKKER, D. – Problemen met betrekking tot de bestrijding van onkruiden in de IJsselmeerpolders 20
ENDE, G. VAN DEN – De reacties van verschillende waardplanten bij aantasting door Verticillium spp. 21
FLUITER, H. J. DE – Ervaringen omtrent de bestrijding van de melige koolluis (Brevicoryne brassicae L.) in spruitkool in 1954 en 1955 22
HOOF, H. A. VAN – Vuur bij andijvie 22

HUBBELING, N. – Physiologische specialisatie van Colletotrichum lindemuthianum en het kweken van resistente bonenrassen 23
JONG, D. J. DE – „Vroege wormstekigheid" bij appel en peer 24
KOLE, A. P. en P. J. J. PHILIPSEN – Physiologische specialisatie bij Plasmodiophora brassicae 24
LINT, M. M. DE – De bestrijding van de bietenvlieg (Pegomya hyoscyami) 24
MARLE, G. S. VAN – Tijdstippenproeven betreffende de bespuiting tegen vruchtrot in aardbeien 25
MEER, F. A. VAN DER en H. J. DE FLUITER – Bestrijdingsmogelijkheden van de vector van de dwergziekte van de framboos 26
RIJSTEN, E. G. – Ervaringen met enkele nieuwe fungiciden 26
ROSSEM, G. VAN – De Middellandse Zee-vlieg in Nederland 27
ROZENDAAL, A. – Gezonde nakomelingen van viruszieke aardappelen . . 28
SPEK, J. VAN DER – Kiemplantinfectie door Botrytis bij vlas 28
SUCHTELEN, N. VAN – De Koffiekanker in Suriname 29
VEENENBOS, J. A. J. – De bestrijding van de bonevlieg (Chortophila cilicrura) 29
VENDRIG, J. C. – De levenscyclus van Helminthosporium sativum P.K. en B. op tarwe en gerst 30
VISSER, R. H. – Vergelingsziekte in steklingen en bietenzaadvelden in Groningen 30
WIJNGAARDEN, A. VAN – De oecologische factoren, die het ontstaan van een veldmuisplaag mogelijk maken 31
ZWEEP, W. VAN DER – Oriënterende onderzoekingen met 3-amino-1,2,4-triazool 32

BOEKBESPREKINGEN

BARNES, H. F. – Gall midges of economic importance, Vol. VII. Cereal crops. Crosby Lockwood and Son, Ltd. London (door NIJVELDT) . . . 214
DDT – Das Insektizid Dichlordiphenyltrichloräthan und seine Bedeutung. Herausgeg. von PAUL MÜLLER. Vol. L. Birkhäuser Verl. Basel und Stuttgart 1955 (door FRANSEN) 215
MÜHLE, E. – Rostpilze. Brehm-Bücherei, Heft 172. Verl. Ziemsen, Dld. 1956 (door O.) . . . . . .
NEMATODE-BORNE DISEASE THAT ATTACKS INSECTS – Uitg. United States Dep. of Agr. 1955, U.S.D.A. 3216-55 (door OOSTENBRINK) 216
NEMATOLOGICA – Intern. Journ. of Nematological Res. Uitg. Brill, Leiden (door O.) 216
TUINBOUWGIDS en LANDBOUWGIDS 1956 – Uitg. Staatsdrukkerij, Den Haag (door O.) 214

ALGEMEEN REGISTER

Blz.

Aardappel, zie Solanum tuberosum
Aardappelcystenaaltje, zie Heterodera rostochiensis
Aardbei, zie Fragaria
Aardnoot, zie Arachis hypogaea
Abrikoos, zie Prunus armeniaca
Amandel, zie Prunus amygdalus
Amino-triazool
reactie bladeren 32
Andijvie, zie Cichorium endivia
Apium graveolens
Cucumis virus 1 st. Chr. 177
Apoplexie
Prunus armeniaca 59
Appel, zie Pirus malus
Arachis hypogaea
heksenbezem 291
mozaiek 291
Orosius argentatus 291
Aucubabontvirus (stammen)
Solanum tuberosum 12
Avena sativa
Heterodera avenae 7

Bestrijding
Botrytis cinerea (Fragaria) 25
Brevicoryne brassicae 22
Chortophila cilicrura 29
Macropsis fuscula 26
onkruid 20
Pegomya hyoscyami 24
Phytophthora infestans 89
Beta vulgaris
vergelingsziekte 30
Biet, zie Beta vulgaris
Bietevlieg, zie Pegomya hyoscyami
Biologische rassen
Ditylenchus dipsaci 179
Bitterzoet, zie Solanum dulcamara
Bladrol (aard.)
overdrachttijd 174
Solanum dulcamara 171
Solanum tuberosum (opbrengst) . . 157
– (kers)
Prunus avium 49
Bonevlieg, zie Chortophila cilicrura
Boon, zie Phaseolus
Botrytis
Linum 28
– cinerea
Fragaria (bestrijding) 25
Brassica
Brevicoryne brassicae 22
Brevicoryne brassicae
bestrijding 22
Brassica 22

Blz.

Ceratitis capitata
Nederland 27
Chortophila cilicrura
bestrijding 29
Phaseolus 29
Cicade (framboos), zie Macropsis fuscula
Cichorium endivia
Marssonina panattoniana 22
Coffea liberica
Ophiostoma coffeae 29
Colletotrichum atramentarium
Solanum tuberosum 274
– lindemuthianum
fysiologische specialisatie 23
Phaseolus 23
Contarinea nasturtii
phaenologie 209
Cucumis virus 1 st. Chr.
Apium graveolens 177

Diagnose
papierchromatografie 325
ringvlekkenziekte 325
Ditylenchus dipsaci
biologische rassen 179
grondmonsteronderzoek 1

Epidemiologie
Phytophthora infestans 89
Ervaring
fungiciden (nieuwe) 26
Europese coöperatie
virus vruchtbomen (onderzoek) . . 85

Flat limb
Pirus malus 42
Fragaria
Botrytis cinerea 25
– virus
kruidachtige planten 271
Framboos, zie Rubus idaeus
Fruitspintmijt, zie Metatetranychus ulmi
Fungiciden (nieuwe)
ervaring 26
Fysiologische specialisatie
Colletotrichum lindemuthianum . . 23
Plasmodiophora brassicae . . 24, 261

Gele roest, zie Puccinia glumarum
Gerst, zie Hordeum vulgare
Gezonde nakomelingen
virus Solanum tuberosum 28
Gloeosporium perennans
perfecte vorm (Nederland) 322
Green crinkle
Pirus malus 39

Blz.

Grondmonsteronderzoek
Ditylenchus dipsaci 1

Haver, zie Avena sativa
Havercystenaaltje, zie Heterodera avenae
Heksenbezem
Arachis hypogaea 291
Orosius argentatus 291
Helminthosporium sativum
Hordeum vulgare 30
Triticum 30
Heterodera avenae
Avena sativa 7
– rostochiensis
parasitaire schimmels 305
Hordeum vulgare
Helminthosporium sativum 30
Houtige gewassen
moeheidsverschijnselen 189

Index
vruchtbomen gezond 83
Indicator variëteiten
virus vruchtbomen 87
Invloed gewassen
Pratylenchus penetrans 189
– pratensis 189
Italië
virus vruchtbomen 69

Japanse kever, zie Popillia japonica

Kers (zoete), zie Prunus avium
– (zure), zie – cerasus
Koffieboom, zie Coffea liberica
Koffiekanker, zie Ophiostoma coffeae
Koolgalmug, zie Contarinia nasturtii
Kruidachtige planten
Fragaria virus 271
Rubus virus 271

Lactuca spp.
Lactuca virus 1 285
– virus 1
Lactuca spp. 285
Linum
Botrytis 28
Looistoffen verwijderen
viruszieke plantedelen 266

Macropsis fuscula
bestrijding 26
Rubus idaeus 26
Marssonina panattoniana
Cichorium endivia 22
Melige koolluis, zie Brevicoryne brassicae
Metatetranychus ulmi
vruchtbomen (opbrengst) 243
Microtus arvalis
ontstaan plagen 31
Middellandse Zee-vlieg, zie Ceratitis capitata

Blz.

Moeheidsverschijnselen
houtige gewassen 189
Morel, zie Prunus cerasus
Mozaïek
Arachis hypogaea 291
Orosius argentatus 291
Prunus amygdalus 64

Nederland
Ceratitis capitata 27
Gloeosporium perennans (perfecte vorm) 322
Niet-cruciferen
Plasmodiophora brassicae 167

Onkruid
bestrijding 20
Ophiostoma coffeae .
Coffea liberica 29
Orosius argentatus
Arachis hypogaea 291
heksenbezem 291
mozaïek 291
Overdrachttijd
bladrol (aard.) 174
Overwintering
Phytophthora infestans 89

Pammene argyrana
Pirus communis 24
– malus 24
Papierchromatografie
diagnose 325
ringvlekkenziekte 325
Parasitaire schimmels
Heterodera rostochiensis 305
Peer, zie Pirus communis
Pegomya hyoscyami
bestrijding 24
Periodiciteit
Stereum purpureum 226
Phaenologie
Contarinia nasturtii 209
Phaseolus
Chortophila cilicrura 29
Colletotrichum lindemuthianum . . 23
resistente rassen 23
Phytophthora infestans
bestrijding 89
epidemiologie 89
overwintering 89
Pirus communis
Pammene argyrana 24
– malus
flat limb 42
green crinkle 39
Pammene argyrana 24
ring spot 39
ruwschilligheid 46
Plagen (ontstaan)
Microtus arvalis 31

Blz.

Plasmodiophora brassicae
fysiologische specialisatie . . 24, 261
niet-cruciferen 167
Plum pox
Prunus domestica 57
Popillea japonica
wering Nederland 204
Populier, zie Populus
Populus
Venturia populina 236
– tremulae 236
Pratylenchus penetrans
invloed gewassen 189
Rubus idaeus 5
– pratensis
invloed gewassen 189
Pruim, zie Prunus domestica
Prunus amygdalus
mozaïek 64
– armeniaca
apoplexie 59
– avium
bladrol (kers) 49
ringvlekkenziekte 325
– cerasus
Stecklenbergerziekte 51
– domestica
plum pox 57
Puccinia glumarum
Triticum (Joncquois) 258

Ratelvirus
waard- en toetsplanten 219
Reactie bladeren
amino-triazool 32
– waardplant
Verticillium 21
Resistentie (kweken)
virus vruchtbomen 76
Resistente rassen
Phaseolus 23
Ring spot
Pirus malus 39
Ringvlekkenziekte
diagnose 325
papierchromatografie 325
Prunus avium 325
Rubus idaeus
Macropsis fuscula 26
Pratylenchus penetrans 5
Ruwschilligheid (rough skin)
Pirus malus 46

Selderij, zie Apium graveolens
Solanum dulcamara
bladrol (aard.) 171
– tuberosum
bladrol (opbrengst) 157
Colletotrichum atramentarium . . .
virusvrije nakomelingen 28
X- en aucubabontvirus (stammen) . 12

Blz.

Specialisatie (fysiologisch)
Colletotrichum lindemuthianum . . 23
Plasmodiophora brassicae . . 24, 261
Spruitkool, zie Brassica
Stecklenbergerziekte
Prunus cerasus 51
Stengelaaltje, zie Ditylenchus dipsaci
Stereum purpureum
periodiciteit 226
Symptomatologie
virus vruchtbomen 72

Tarwe, zie Triticum
Toetsplanten
ratelvirus 219
Triticum
Helminthosporium sativum 30
– (Joncquois)
Puccinia glumarum 258

Veldmuis, zie Microtus arvalis
Venturia populina
Populus 236
– tremulae
Populus 236
Vergelingsziekte
Beta vulgaris 30
Verticillium
reactie waardplanten 21
Virus
gezonde nakomelingen 28
Solanum tuberosum 28
Viruszieke plantedelen
looistoffen verwijderen 266
Vlas, zie Linum
Vroege wormstekigheid, zie Pammene argyrana
Vruchtbomen gezond
index 83
– opbrengst
Metatetranychus ulmi 243
– virus
Europese coöperatie 85
indicator variëteit 87
inspectie 79
Italië 69
resistentie (kweken) 76
symptomatologie 72
Zwitserland 67
Vruchtrot, zie Botrytis cinerea
Vuur, zie Marssonina panattoniana

Waardplanten
ratelvirus 219
Wering
Popillea japonica 204
Wilde sla, zie Lactuca spp.

X-virus (stammen)
Solanum tuberosum 12

Zwitserland
virus vruchtbomen 67

COMMONWEALTH INST.
ENTOMOLOGY LIBRARY
12 APR 1957